

RWS INFORMATIE

RWS Handreiking Monitoring luchtkwaliteit HWN

Datum	September 2023
Versie	1.33
Status	Concept

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat WVL
Auteur	TAUW
Informatie	Adviesportaal lucht
E-mail	lucht@rws.nl
Datum	September 2023
Versie	1.33
Status	Concept

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel en afbakening	4
1.2	Opzet en opbouw van de handreiking	4
2	Monitoring luchtkwaliteit HWN	5
2.1	Wettelijk kader monitoring luchtkwaliteit	5
2.2	Invulling monitoring luchtkwaliteit HWN door RWS	5
2.3	Uitvoering monitoring op hoofdlijnen	6
3	Overzicht taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen	7
4	Fase 1: Actualisatie wegsegmenten en receptoren	10
4.1	Beschrijving proces, taken en verantwoordelijkheden.	10
4.2	Benodigde basisgegevens	14
4.3	Eindproducten	15
4.4	Mijlpalen	16
5	Fase 2: Resultaten monitoring en beoordeling	17
5.1	Beschrijving proces, taken en verantwoordelijkheden	17
5.2	Benodigde basisgegevens	17
5.3	Eindproduct	17
5.4	Mijlpalen	18
Bijlage A: Rijkswegprojectenlijst – format en instructie		19
Bijlage B: Spelregels actualisatie monitoringspunten		22

1 Inleiding

1.1 Doel en afbakening

Deze handreiking beschrijft de rol van Rijkswaterstaat (verder: RWS) in het proces van de monitoring van luchtkwaliteit langs het hoofdwegennet (verder: HWN) inzake de landelijke monitoring luchtkwaliteit.

Doelgroep en invulling van de handreiking

Deze handreiking is geschreven voor medewerkers van RWS die betrokken zijn bij de jaarlijkse monitoring luchtkwaliteit langs het HWN en gaat in op de rol en werkzaamheden van de Coördinator monitoring lucht van RWS bij WVL¹, de luchtadviseurs in de regio en de technisch inhoudelijke adviseurs die betrokken zijn bij de jaarlijkse actualisatie van de gegevens in CIMLK². Deze handreiking is een procesmatige beschrijving van de stappen in de jaarlijkse monitoring. Dit handboek beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen en de werkprocessen binnen RWS om te komen tot geactualiseerde invoergegevens voor het HWN.

Afbakening

De handreiking beperkt zich tot de monitoring van de luchtkwaliteit langs het HWN.

1.2 Opzet en opbouw van de handreiking

De eerste twee hoofdstukken van de handreiking geven het kader waarbinnen RWS/WVL opereert en welke (wettelijke) verplichtingen er zijn voor de monitoring van luchtkwaliteit langs het HWN. Hoofdstuk 3 geeft op hoofdlijnen een overzicht van de betrokken partijen, hun rol en takenpakket. Hoofdstuk 4 geeft een technisch-inhoudelijk overzicht van de verschillende stappen, per rol, in het jaarlijkse actualisatieproces. Hoofdstuk 5 doet hetzelfde voor de jaarlijkse beoordeling van rekenresultaten.

¹ WVL: Water, Verkeer en Leefomgeving

² CIMLK: Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit

2 Monitoring luchtkwaliteit HWN

2.1 Wettelijk kader monitoring luchtkwaliteit

In het kader van de Omgevingswet dient monitoring van de luchtkwaliteit plaats te vinden. Deze verplichting tot monitoring van de luchtkwaliteit vloeit voort uit artikel 20.1 lid 1 Omgevingswet. De monitoring dient om vast te stellen of aan de Omgevingswaarden voor luchtkwaliteit wordt voldaan.

In paragraaf 11.2.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn nadere bepalingen opgenomen omtrent monitoring van de kwaliteit van de buitenlucht. Het bepaalt dat de Minister van IenW belast is met de uitvoering van de monitoring.

In paragraaf 12.2.1.3 van de Omgevingsregeling zijn bepalingen opgenomen omtrent monitoring door berekening van de concentraties NO₂ en PM₁₀. Ten behoeve van de monitoring luchtkwaliteit heeft IenW het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) laten ontwikkelen door het RIVM. Jaarlijks stelt de Minister van IenW generieke gegevens beschikbaar ten behoeve van luchtkwaliteitsberekeningen, dit zijn de Grootschalige Concentraties Nederland (GCN), meteorologische gegevens, ruwheidskaart en de emissiefactoren voor het wegverkeer.

Een onderdeel van de monitoring betreft het monitoren van de luchtkwaliteit langs het HWN. Jaarlijkse verzamelt RWS in opdracht van de Minister van IenW gegevens van het gebruik van wegen onder beheer van het Rijk (artikel 11.22 lid 3 onder e Besluit kwaliteit leefomgeving).

2.2 Invulling monitoring luchtkwaliteit HWN door RWS

Om zeker te stellen dat op alle locaties langs het hoofdwegennet (HWN) wordt voldaan aan de Omgevingswaarden voor luchtkwaliteit, wordt jaarlijks een monitoringsronde uitgevoerd door RWS.

De jaarlijkse monitoring luchtkwaliteit HWN betreft:

- het berekenen van de luchtkwaliteit in het gepasseerde jaar (toetsing van de Omgevingswaarden)
- het berekenen van de luchtkwaliteit in de prognose jaren ter verkenning van mogelijke nieuwe knelpunten.

In kader van besluitvorming over HWN projecten wil RWS inzicht hebben in de concentraties langs het HWN en de ontwikkeling van de concentraties in de nabije toekomst. Met in werking treden van de Omgevingswet is het NSL komen te vervallen. HWN projecten kunnen in het kader van besluitvorming derhalve geen gebruik meer maken van de voormalige NSL onderbouwing. De verplichting tot monitoring van luchtkwaliteit blijft onder de Omgevingswet bestaan, waarbij ook gegevens over het gebruik van wegen betrokken moet worden. Aangaande het proces van monitoring van de luchtkwaliteit kiest RWS voor een werkwijze die in grote lijnen overeenkomt met het werkproces zoals dit bestond onder het NSL, inclusief de (technische) verantwoording daarvan. Daarmee wordt betrouwbare informatie omtrent concentraties langs het HWN gewaarborgd, waardoor zonodig gegevens uit de monitoring mede gebruikt kunnen worden bij projectonderbouwingen.

RWS/WVL draagt jaarlijks zorg voor geactualiseerde en onderbouwde verkeersgegevens (bestand wegsegmenten) en receptoren³ (bestand receptoren). Daarvoor werken verschillende landelijke en regionale onderdelen van RWS samen.

2.3 Uitvoering monitoring op hoofdlijnen

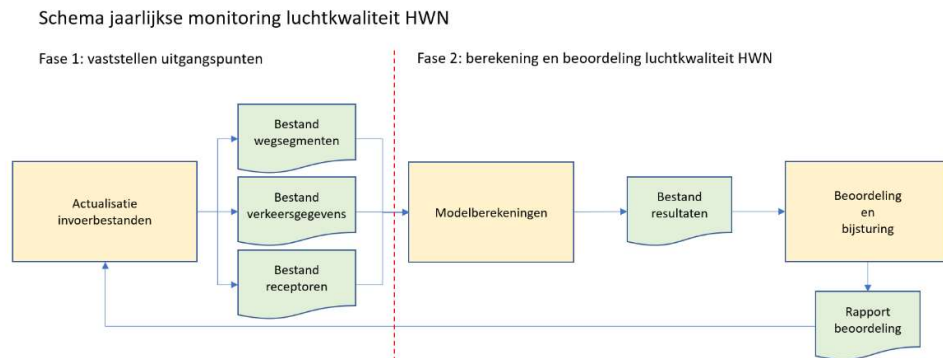
De jaarlijkse monitoring bestaat uit twee fasen:

1. Het actualiseren van de invoergegevens voor het rekenmodel, te weten de wegsegmenten, verkeersgegevens en de receptoren (januari – medio mei) inclusief het uploaden en accorderen van de definitieve gegevens in het rekenmodel (mei).
2. Het berekenen van de concentraties NO₂ en PM₁₀ door het RIVM met het CIMLK, het beoordelen van de gevalideerde berekeningsresultaten (juli – november) door alle betrokken partijen en het opleveren van een monitoringsrapportage van het RIVM aan de Minister.

De opgeleverde producten per monitoringsronde zijn:

- Geactualiseerde invoerbestanden (wegsegmenten, verkeersgegevens en receptoren) inclusief onderbouwende rapportages (lijst met nieuwe en gewijzigde projecten, verantwoordingsdocument wegsegmenten en verantwoordingsdocument receptoren)
- Actueel resultatenbestand (concentraties langs het HWN) inclusief beoordelingsrapport

De monitoringscyclus is in onderstaande figuur schematisch weergegeven.

³ Receptoren zijn de locaties waar de concentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (als PM₁₀) worden berekend. Binnen de set 'receptoren' wordt onderscheid gemaakt tussen rekenpunten en monitoringspunten:

- Monitoringspunten zijn de locaties waar de luchtkwaliteit is berekend en waar ook aan de wettelijke omgevingswaarden wordt getoetst;
- Rekenpunten zijn de overige locaties waarop de luchtkwaliteit wordt berekend en gepresenteerd, zonder dat er sprake is van een juridische toetsing.

Als in deze handreiking gesproken wordt over receptorpunten worden zowel reken- als monitoringspunten bedoeld.

3 Overzicht taken en verantwoordelijkheden van betrokkenen

Bij het actualiseren van de invoergegevens (wegsegmenten, verkeersgegevens en receptoren) voor het rekenmodel en het beoordelen van de resultaten zijn diverse personen betrokken. In tabel 3.1 is een overzicht opgenomen van de betrokken partijen en de verantwoordelijkheden en taken die aan elk van de partijen is toebedeeld.

Tabel 3.1: Overzicht van betrokken partijen, taken en verantwoordelijkheden

Onderdeel	Verantwoordelijkheden en taken
<i>Rijkswaterstaat, WVL</i>	
Afdelingshoofd afdeling BNGLN ⁴ WVL (verantwoordelijk vanuit RWS/WVL)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Lijnverantwoordelijke uitvoering jaarlijkse monitoringscyclus luchtkwaliteit <i>Taken:</i> - Stemt af met de Coördinator monitoring lucht RWS.
Coördinator monitoring lucht RWS (WVL) (projectleider lucht)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Uitvoering van de jaarlijkse monitoringcyclus luchtkwaliteit (invoergegevens, resultaten en beoordeling). <i>Taken:</i> - Begeleidt en coördineert de monitoringscyclus HWN en accordeert de resultaten van de jaarlijkse monitoringsronde.
Adviesportaal Lucht (ondersteuner)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Ondersteunende werkzaamheden voor Coördinator monitoring lucht RWS <i>Taken:</i> - Ondersteunt de Coördinator monitoring lucht RWS en de luchtadviseurs in de regio bij de voorbereiding, controle en verwerking van gegevens; - Stelt de geactualiseerde Rijkswegprojectenlijst op; - Verzamelt de verantwoordingsrapportages en zorgt dat deze op de website van RWS worden gepubliceerd.
Coördinator milieunetwerken Modellen en Applicaties WVL (projectleider verkeer)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Aanlevering verkeersgegevens en congestiebestanden <i>Taken:</i> - Begeleidt en coördineert de actualisatie en verrijking van de verkeersgegevens en congestiebestanden

⁴ BNGLN: directie Bereikbaarheid en Netwerkkwaliteit, geluid, lucht en natuur.

Adviseur segmenten (uitvoerder)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Actualisatie van de wegsegmenten <i>Taken:</i> - Actualiseert de wegsegmenten en uploadt ze in het rekenmodel; - Stelt de verantwoordingsrapportage wegsegmenten op; - Stemt af met de Coördinator monitoring lucht RWS, de adviseur receptorpunten en, in overleg met het Adviesportaal Lucht of de coördinator monitoring Lucht RWS, rechtstreeks met de luchtadviseurs in de regio.
Adviseur verkeersgegevens/congestie (uitvoerder)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Tijdige geactualiseerde verrijkte verkeersgegevens en congestiebestanden voor de verkeersnetwerken. <i>Taken:</i> - Actualiseert de verrijkte verkeersgegevens voor de netwerken; - Actualiseert de congestiebestanden voor de netwerken.
Adviseur snelheden (uitvoerder)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Tijdige geactualiseerde snelhedenbestanden voor de verkeersnetwerken. <i>Taken:</i> - Actualiseert de snelhedenbestanden voor de netwerken.
Adviseur koppeling OWN (uitvoerder)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Tijdige geactualiseerde koppelingen van SRM1 OWN wegvakken voor de verkeersnetwerken. <i>Taken:</i> - Actualiseert de koppelingen van de SRM1 OWN wegvakken voor de verkeersnetwerken.
Adviseur receptorpunten (uitvoerder)	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Actualisatie van de receptoren <i>Taken:</i> - Actualiseert de receptoren en uploadt ze in het rekenmodel; - Stelt de verantwoordingsrapportage receptorpunten op; - Stemt af met de Coördinator monitoring Lucht RWS, het Adviesportaal Lucht, de adviseur segmenten en de luchtadviseurs in de regio;

	Voert de eerste doorrekening uit met het rekenmodel voor de bepaling van potentiële knelpunten voor NO ₂ en PM ₁₀ .
<i>Rijkswaterstaat, regio</i>	
Luchtadviseur regio	<i>Verantwoordelijk voor:</i> Inhoudelijke toetsing van de gegevens voor de Rijkswegprojectenlijst en de invoergegevens voor het rekenmodel in zijn/haar regio <i>Taken:</i> - Levert geactualiseerde gegevens aan voor de Rijkswegprojectenlijst; - Inventariseert de benodigde wijzigingen aan de invoergegevens (wegsegmenten en receptoren) voor het rekenmodel; - Stemt af met het Adviesportaal Lucht en de adviseurs segmenten en receptorpunten. - Controleert de wijzigingen aan invoergegevens nadat de andere adviseurs deze hebben ingevoerd.

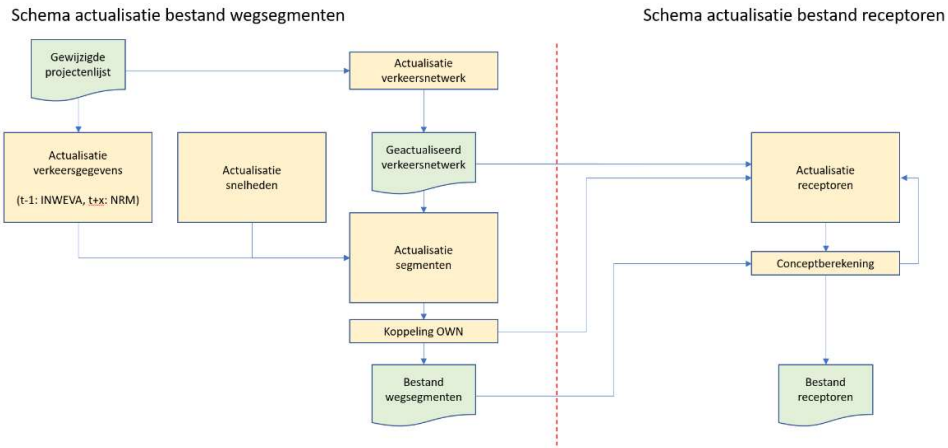
4 Fase 1: Actualisatie wegsegmenten en receptoren

De wegsegmenten en receptoren worden jaarlijks geactualiseerd. Het gaat daarbij om alle aanpassingen voor het HWN, ook in niet-aandachtsgebieden. Het doel van het werkproces is om jaarlijks een geactualiseerd bestand van wegsegmenten en receptoren te hebben van het gehele Rijkswegennet.

4.1 Beschrijving proces, taken en verantwoordelijkheden.

In het onderstaande figuur zijn de stappen voor actualisatie van de wegsegmenten en receptoren schematisch weergegeven. Op hoofdlijnen betreft het:

- Actualisatie Wegsegmenten:
 - Het uitgangspunt van het verkeersnetwerk is de geometrie van de weginfrastructuur in het betreffende jaar. De basis voor de geometrie is het NWB (Nationaal WegenBestand). Voor toekomstige jaren wordt de geometrie aangepast op basis van de in het verkeersmodel opgenomen Rijkswegprojectenlijst en de ontwerptekeningen van het project.
 - Verkeersgegevens van het gepasseerde jaar zijn afkomstig uit INWEVA - Intensiteiten WEgVAkken en voor toekomstjaren komen de prognoses van het NRM - Nederlands Regionaal Model met de daarin meegenomen Rijkswegprojecten.
 - Het verkeersnetwerk met verkeersgegevens wordt verrijkt met wegen- en omgevingskenmerking ten behoeve van de luchtkwaliteitsberekeningen.
 - Receptoren binnen de invloedssfeer van SRM1 wegen worden gekoppeld aan het OWN
- Actualisatie receptoren:
 - Het uitgangspunt is het bestand receptoren van het voorgaande jaar (in voorjaar 2023 is een geheel herziene receptorset gemaakt. Zie voor nadere duiding daarvan ook bijlage B).
 - Wijzigingen ten gevolge van Rijkswegprojecten worden aangepast
 - Er wordt een conceptberekening gemaakt om een eerste indruk van de te verwachten concentraties langs het HWN te verkrijgen. Bij (bijna)knelpuntlocaties wordt gecheckt of het monitoringspunt een wettelijke toetslocatie is. Als dat niet zo is, dan kan het receptorpunt worden omgezet van monitoringspunt naar rekenpunt, en/of geherpositioneerd.

Voor het actualiseren van de wegsegmenten en receptoren moeten de stappen doorlopen worden die bondig uitgewerkt zijn in tabel 4.1. Per stap is een overzicht gegeven van de betrokken partijen, de taken en de planning (in kalenderweken). De in tabel 4.1 opgenomen planning dient als leidraad voor de uitvoering van de werkzaamheden. De definitieve planning (mijlpalen, doorlooptijden, etc.) wordt voor elke monitoringsronde bij de start van de daadwerkelijke werkzaamheden vastgesteld in samenspraak met alle betrokken partijen.

Tabel 4.1: Overzicht betrokken partijen, taken en planning.

	Onderdeel	Taken	Planning
		VOORBEREIDING	
1a	DGMo	- Geeft opdracht aan de Coördinator monitoring lucht RWS om te starten met de actualisatie van de monitoring	< wk. 1
1b	Coördinator monitoring Lucht RWS, Adviesportaal Lucht, adviseur segmenten en adviseur receptorpunten	- Coördinator monitoring lucht RWS organiseert een startoverleg met Adviesportaal Lucht en adviseurs segmenten en receptorpunten; - Stemmen de uitgangspunten, aandachtspunten en concrete planning af. - Coördinator monitoring lucht RWS geeft opdracht voor start actualisatie	< wk. 2
		PROJECTENLIJST EN -KENMERKEN	
2a	Adviseur milieunetwerken Modellen en Applicaties WVL	- Levert, na verzoek van de Coördinator monitoring lucht RWS, de vigerende verkeerslijst en de DGMo beleidsuitgangspuntenbrief (voor de NRM modelberekeningen) aan de Coördinator monitoring lucht RWS en het Adviesportaal Lucht WVL	Wk. 1
2b	Adviesportaal Lucht	- Past de vigerende projectenlijst aan o.b.v. aangeleverde documenten ten aanzien van het besluitjaar en het realisatiejaar - Stelt een uitvraag op voor de controle van de projectomschrijvingen door de luchtadviseurs in de regio	<Wk. 1

2c	Luchtadviseur regio	- Stemt af met de projecten in de regio over de projectkenmerken - Controleert de projectenlijst en past de concept projectenlijst, indien nodig, aan	Wk. 2-6
2d	Adviesportaal Lucht Coördinator monitoring lucht RWS	- Stelt definitieve projectenlijst op - Coördinator monitoring Lucht RWS stelt lijst vast t.b.v. verantwoordingsrapportage	Wk 6
		UITVRAAG REGIO GEOMETRIE	
3a	Adviesportaal Lucht	- Stelt een uitvraag op richting de Luchtadviseurs regio om aanpassingen in het HWN door te geven incl. digitale tekeningen.	<wk. 1
3b	Luchtadviseur regio	- Inventariseert de aanpassingen van het HWN in de eigen regio en stemt, indien nodig, af met adviesportaal Lucht WVL; - Levert een overzicht van de aanpassingen aan het HWN, incl. de digitale tekeningen.	Wk 2-6
3c	Adviesportaal Lucht	- Controleert, beoordeelt en bundelt de aangeleverde aanpassingen en tekeningen; - Stuurt de gebundelde ontwerpen naar de adviseur segmenten.	Wk 2-6
		CONCEPT WEGKENMERKEN EN RECEPTOREN	
4a	Adviseur segmenten	- Ontvangt de (concept) Rijkswegprojectenlijst en de bundeling van aanpassingen en tekeningen; - Controleert de aangeleverde gegevens op bruikbaarheid; - Koppelt de verwerking van de aangeleverde gegevens terug naar de adviseurs lucht in de regio via het Adviesportaal Lucht; - Stelt de geactualiseerde verkeersnetwerken (geometrie) samen; - Stuurt de geactualiseerde verkeersnetwerken naar de adviseur receptorpunten, adviseur verkeergegevens en adviseur snelheden/congestie.	Wk. 6-11
4b	Adviseur segmenten	- Stelt op basis van de meest recente gegevens de relevante weg- en omgevingskenmerken vast (zoals weghoogte, schermen, tunnels); - Actualiseert weg- en omgevingskenmerken in verkeersnetwerken	Wk. 11
4c	Adviseur verkeers-gegevens/ congestie	- Actualiseert verrijkte verkeersgegevens en congestie o.b.v. de geactualiseerde geometrie van de netwerken; - Levert de geactualiseerde bestanden aan met verrijkte verkeersgegevens en congestie bij de adviseur segmenten.	Wk. 11-15
4d	Adviseur snelheden	- Actualiseert snelhedenbestanden o.b.v. de geactualiseerde geometrie van de verkeersnetwerken;	Wk. 11-15

		- Levert de geactualiseerde snelheden- en congestiebestanden aan bij de adviseur segmenten.	
4e	Adviseur segmenten	- Voegt geactualiseerde verrijkte verkeersgegevens, snelheden en congestie toe aan verkeersnetwerken; - Uploadt de geactualiseerde verkeersnetwerken in CIMLK.	Wk 13-16
4f	Adviseur receptorpunten	- Wijzigt zo nodig ligging receptorpunten - Uploadt de geactualiseerde receptorpunten	Wk. 16
		CONTROLE REGIO	
5a	Coördinator monitoring lucht RWS en Adviesportaal Lucht WVL	- Stellen een uitvraag op voor controle door de luchtadviseurs in de regio; - Verzoeken de luchtadviseurs in de regio om een controle uit te voeren op de verkeersnetwerken en receptorpunten.	<Wk. 1
5b	Adviseur Lucht in de regio	- Controleert de invoer verkeersnetwerken en receptorpunten in zijn/haar regio en levert, opmerkingen aan bij adviesportaal Lucht; - Is verantwoordelijk voor de correcte invoer verkeersnetwerken en ligging van receptorpunten in zijn/haar regio.	Wk. 2-6
5c	Adviesportaal Lucht	- Controleert, beoordeelt en bundelt de opmerkingen van adviseurs lucht in de regio; - Stuurt het overzicht van opmerkingen naar de adviseurs segmenten en receptorpunten.	Wk. 2-6
5d	Adviseur segmenten en adviseur receptorpunten	- Passen segmenten en receptorpunten aan n.a.v. opmerkingen van adviseurs lucht in de regio en stemmen, indien nodig, af met de coördinator monitoring lucht van RWS; - Uploaden de wijzigingen in het rekenmodel; - Koppelen de verwerking van de opmerkingen terug naar de adviseurs lucht in de regio, via de coördinator monitoring Lucht van RWS.	Wk. 11-15
5e	Adviseur koppeling OWN	- Koppelt de RWS-receptorpunten aan de OWN SRM1-wegen. - Uploadt de gekoppelde receptorpunten	Wk. 16
		CONCEPTBEREKENING	
6a	Adviseur receptorpunten	- Downloadt de geactualiseerde verkeersnetwerken en receptorpunten; - Berekent de concentraties NO ₂ en PM ₁₀ met CIMLK; - Selecteert de receptorpunten met een berekende concentratie NO ₂ > 38,0 µg/m ³ en PM ₁₀ > 30,5 µg/m ³ (potentiële knelpunten).	Wk. 17-18
6b	DGMO, Coördinator monitoring lucht RWS, luchtadviseur regio, adviseurs segmenten en receptorpunten.	- Stemmen resultaten potentiële knelpunten en plausibiliteit van de segmenten af en maken keuzes over ligging en kenmerk receptorpunten (reken- en monitoringspunten).	Wk. 17-18

6c	Adviseur receptorpunten	- Past receptorpunten aan o.b.v. gemaakte keuzes en uploadt de definitieve set receptorpunten; - Maakt overzicht definitieve monitoringspunten met een berekende concentratie $\text{NO}_2 > 38 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en $\text{PM}_{10} > 30,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ om de knelpunten en bijna-knelpunten te identificeren.	Wk. 18
ACCORDERING EN VERANTWOORDING			
7a	Coördinator monitoring lucht RWS	- Accordeert geactualiseerde bestanden wegsegmenten en receptoren.	19
7b	Adviseur segmenten	- Stelt het verantwoordingsdocument wegsegmenten op en levert deze aan bij de Coördinator monitoring lucht RWS.	
7c	Adviseur receptorpunten	- Stelt het verantwoordingsdocument receptoren op en levert deze aan bij de coördinator monitoring lucht RWS.	Wk. 20-27
7d	Coördinator monitoring lucht RWS	- Accordeert verantwoordingsdocument segmenten en receptorpunten. - Uploaden verantwoordingsdocumenten wegsegmenten en receptoren op de RWS website. - Verstuurt een bericht aan de adviseurs lucht in de regio's dat de verantwoordingsdocumenten openbaar zijn.	Wk. 27

De voorgaande tabel beschrijft het reguliere proces. De praktijk leert dat voor specifieke situaties extra afstemming nodig kan zijn en/of dat eerder genomen stappen opnieuw doorlopen moeten worden. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als tussentijds nieuwe projectinformatie beschikbaar komt vanuit de regio. Deze extra afstemming en/of de herhaling van stappen is niet nader uitgewerkt in deze handreiking. Dit is altijd maatwerk en vereist afstemming met de coördinator monitoring lucht RWS en alle andere relevante betrokkenen.

Let op! Aandachtspunten voor samenstellen NRM-netwerk

Elk najaar wordt het NRM-verkeersnetwerk geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten ten aanzien van HWN- en OVN-projecten. Voor de HWN-projecten wordt de (toekomstige) wegligging zoveel als mogelijk verwerkt in het verkeersnetwerk. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van ontwerptekeningen die, in veel gevallen, door de verkeersadviseur van de regio worden aangeleverd.

Aan de luchtadviseurs in de regio wordt geadviseerd om vroegtijdig aansluiting te zoeken bij dit proces. Dit zorgt ervoor dat HWN-projecten (vrijwel) zeker in het verkeersnetwerk komen en zorgt ervoor dat er bij de actualisatie van de invoergegevens mogelijk geen (nieuw) ontwerp aangeleverd hoeft te worden.

4.2 Benodigde basisgegevens

Rijkswegprojectenlijst

Voor het actualiseren van de projectenlijst wordt uitgegaan van:

- Voorgaande projectenlijst

- De brief met vastgestelde beleidsuitgangspunten voor de modelberekeningen (DGMO);
- Het meest recente MIRT-projectenboek (online beschikbaar);
- Een overzicht van alle aanpassingen van het HWN die meegenomen zijn in de verkeersnetwerken en het eerste jaar waarin dit project is meegenomen (adviseur milieunetwerken Modellen en Applicaties van WVL)⁵;

Wegsegmenten

In het proces van actualisatie van de geometrie en weg- en omgevingskenmerken (segmenten) wordt onderscheid gemaakt tussen het netwerk voor het gepasseerde jaar en de netwerken voor de relevante prognosejaren. Bij het actualiseren van de verkeersnetwerken wordt zoveel als mogelijk uitgegaan van de gegevens die zijn gebruikt bij de voorgaande monitoringsronde.

Voor het actualiseren van de verkeersnetwerken moet gebruik gemaakt worden van de volgende gegevens:

- De vigerende en de nieuwe (concept) Rijkswegprojectenlijst;
- Een overzicht van de voorgenomen aanpassingen van het HWN die nog niet (goed) verwerkt zijn in de huidige monitoringsronde (luchtadviseur regio);
- Project specifieke gegevens zoals een digitale tekening (door de luchtadviseur in de regio op te vragen bij de projectteams in de regio).

Receptoren

Voor het actualiseren van de receptorpunten (= het totaal van rekenpunten en monitoringspunten) wordt als basis uitgegaan van de ligging in de voorgaande monitoringsronde. Om de ligging van de receptorpunten te actualiseren kan onder andere gebruik worden gemaakt van onderstaande gegevens:

- Digitale ontwerptekeningen op rijksdriehoekscoördinaten voor projecten waarop in ieder geval de rand van het asfalt is weergegeven;
- Actuele luchtfoto's;
- De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).
- Spelregels actualisatie monitoringspunten (zie bijlage B)

4.3 Eindproducten

Als eindproduct wordt opgeleverd:

- Wegsegmenten
 - Een geactualiseerd wegsegmentenbestand voor het gepasseerde jaar en 2030 (als shapefile en/of in csv-format) in het format voor CIMLK;
 - Een verantwoordingsrapportage actualisatie wegsegmenten.
- Receptoren:
 - Een geactualiseerd receptorpuntenbestand voor het gepasseerde jaar en 2030 (als shapefile en/of in csv-format) in het format voor CIMLK;
 - Een verantwoordingsrapportage actualisatie receptorpunten.

Technische eisen en randvoorwaarden bestand

⁵ Als het openingsjaar van een project later is dan het verst beschikbare jaar in de monitoring, dan is het project niet verwerkt in het NRM. Voor de volledigheid wordt het project dan wel genoemd in de Rijkswegprojectenlijst, maar er wordt dus niet mee gerekend.

Voor een correcte upload moeten de te importeren bestanden (inhoudelijk) voldoen aan het format beschreven in de eisen en randvoorwaarden Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit(CIMLK).

Verantwoordingsrapportage

Voor elke monitoringsronde worden de uitgevoerde werkzaamheden vastgelegd in een verantwoordingsrapportage. In deze rapportages wordt in ieder geval aandacht besteed aan de volgende aspecten:

- Een algemene beschrijving van het monitoringsproces en de specifieke uitgangspunten voor deze monitoringsronde;
- Een beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden en een toelichting op de gehanteerde uitgangspunten bij deze werkzaamheden.
- Een overzicht van de doorgevoerde wijzigingen ten opzichte van de voorgaande monitoringsronde.

De verantwoordingsrapportage wordt in concept opgesteld door de betrokken adviseurs en voorgelegd aan de coördinator monitoring lucht RWS. Na goedkeuring van de coördinator monitoring lucht RWS wordt het rapport definitief vastgesteld.

De verantwoordingsrapportage moet op de website van RWS zijn gepubliceerd op het moment dat de resultaten van de monitoringsronde beschikbaar komen voor eenieder (medio december).

4.4 Mijlpalen

Onderstaand zijn de belangrijkste mijlpalen beschreven:

<wegsegmenten>

• Startoverleg	Week 1
• Aanleveren wijzigingen segmenten	Week 6
• Uploaden concept segmenten	Week 16
• Uploaden definitieve segmenten	Week 18
• Accorderen segmenten in Monitoringstool	Week 19
• Accorderen segmenten en receptorpunten in CIMLK	Week 20
• Accorderen verantwoordingsdocumenten	Week 27
• Publiceren documenten op website RWS	medio december

<receptoren>

• Startoverleg	Week 1
• Uploaden concept ligging receptorpunten	Week 16
• Uploaden definitieve ligging receptorpunten	Week 18
• Accorderen receptorpunten in Monitoringstool	Week 19
• Accorderen verantwoordingsdocument	Week 27
• Publiceren document op website RWS	medio december

5 Fase 2: Resultaten monitoring en beoordeling

Het beoordelen van de RWS resultaten van de monitoring vindt plaats in de tweede helft van het jaar. Tijdens dit proces worden de resultaten geanalyseerd.

5.1 Beschrijving proces, taken en verantwoordelijkheden

Voor het beoordelen van de resultaten van de monitoring worden de stappen doorlopen die uitgewerkt zijn in onderstaande tabel. Per stap is een overzicht gegeven van de betrokken partijen, de taken en de planning.

	Onderdeel	Taken	Planning
1	Coördinator monitoring lucht RWS	- Meldt de beschikbaarheid van de rekenresultaten.	1 ^e helft juli
2	Adviesportaal lucht	- Analyseert de ligging van (bijna-)knelpunten op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingscriterium; doet voorstellen, indien nodig, tot verplaatsing van monitoringspunten; rekent effecten door. - Stelt de memo milieuadvies op en levert deze aan bij de coördinator monitoring lucht RWS.	Jul-aug
3	Coördinator monitoring lucht RWS	- Ontvangt de definitieve memo milieuadvies; - Stemt (bijna-)knelpunten af met de luchtadviseur regio. - Afstemming milieuadvies met DGMO	Aug-1 ^e helft sept
4	Afdelingshoofd BNGLN WVL	- Accordeert het definitieve RWS milieuadvies	1 ^e helft sept
5	Adviesportaal Lucht	- Publiceert de verantwoordingsrapportages monitoring op de website van RWS; - Meldt de vaststelling van de monitoring rapportage aan de adviseur lucht in de regio.	2 ^e helft nov

5.2 Benodigde basisgegevens

Voor het beoordelen van de resultaten van de monitoring zijn de geactualiseerde segmenten en receptorpunten nodig voor het gepasseerde jaar en 2030.

5.3 Eindproduct

Een afgestemd milieuadvies met DGMO en geaccordeerd advies door het afdelingshoofd BNGLN.

Milieuadvies

In het milieuadvies worden de rekenresultaten van de monitoring geanalyseerd. Deze analyse wordt opgesplitst in twee delen:

- Analyse van (bijna-)knelpunten voor NO₂ en PM₁₀ (gepasseerd jaar en 2030)⁶.

⁶ Knelpunten zijn de monitoringspunten met een berekende NO₂ concentratie van > 40,5 µg/m³ of PM₁₀ concentratie van > 31,6 µg/m³. Bijna knelpunten zijn de monitoringspunten met een berekende NO₂ concentratie van > 38,0 µg/m³ of PM₁₀ concentratie van > 30,5 µg/m³.

- De (bijna-)knelpunten worden nader geanalyseerd op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingscriterium;
- Indien sprake is van het toepasbaarheidsbeginsel of indien geen sprake is van een significante blootstelling is er geen sprake van een wettelijke toetslocatie. Er wordt dan op basis van expert judgement per monitoringspunt bepaald (zie bijlage B) of er, nadat de ligging van het monitoringspunt aangepast wordt naar een wettelijke toetslocatie, een (bijna-)knelpunt wordt verwacht. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen:
 - A: zeker geen (bijna-)knelpunt
 - B: hoogstwaarschijnlijk geen (bijna-)knelpunt
 - C: onbekend of de concentratie voldoende afneemt
 - D: het punt blijft een (bijna-)knelpunt
- Als na de analyse blijkt dat er sprake is van een wettelijk knelpunt, dan wordt een analyse uitgevoerd naar hoe dit knelpunt is ontstaan en welke bronnen hieraan bijdragen. Ook kan gekeken worden of er maatregelen aan de weg te nemen zijn en welk effect deze maatregelen hebben. Aan de hand van deze data kan vervolgens gezocht worden naar een oplossing door het verantwoordelijke bevoegd gezag.

Na instemming met de actualisatie worden de geactualiseerde gegevens openbaar gemaakt.

5.4 Mijlpalen

Onderstaand zijn de belangrijkste mijlpalen beschreven:

Rekenresultaten beschikbaar	1 juli
Aanleveren RWS milieuvadvis	1 ^e helft sept
Vaststellen RWS milieuvadvis	
Resultaten Monitoringsronde openbaar	medio dec

Bijlage A: Rijkswegprojectenlijst – format en instructie

Format en toelichting op de projectenlijst

In de tabel heeft de tekst verschillende kleuren. De betekenis van de kleuren is:

- Zwart: geen wijziging ten opzichte van de voorgaande Rijkswegprojectenlijst;
- Rood: wijziging ten opzichte van de voorgaande Rijkswegprojectenlijst.

Aan te passen teksten in de voorgaande Rijkswegprojectenlijst worden niet verwijderd, maar worden rood gemaakt en doorgehaald.

Tabel A: Toelichting bij de kolommen in de Rijkswegprojectenlijst

Naam	Toelichting
Nummer	Intern nummer van RWS voor het project. Voor nieuwe projecten wordt door WVL een nieuw nummer aangemaakt.
Naam	Projectnaam: bij voorkeur conform MIRT projectenboek
Aanpassing	Ja: wijziging ten opzichte van het voorgaande overzicht Nee: geen wijziging ten opzichte van het voorgaande overzicht
Stand van zaken	• In voorbereiding • Besluit • Besluit onherroepelijk • Gerealiseerd
Omvang project infrastructuur	Beschrijving projectkenmerken
Omvang project overig	Overige opmerkingen bij de projectkenmerken
Link met nr/ID/IB	Nummer van het project waarmee dit project een relatie heeft
X	x-coördinaat van het zwaartepunt van het project
Y	y-coördinaat van het zwaartepunt van het project
Bevoegd gezag	Verantwoordelijke voor de besluitvorming: in principe altijd Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Datum toonaangevend besluit	Jaar waarin het toonaangevende besluit wordt verwacht
Opmerkingen	Opsomming van de aanpassing ten opzichte van het voorgaande overzicht
Planningstermijn project	Planning voor uitvoering van het project
Geplande datum realisatie	Jaar waarin het project wordt opgeleverd
1 ^e jaar waarin verkeersinvloed wordt meegenomen	Het 1 ^e jaar waarin het project in het verkeersnetwerk is verwerkt: gepasseerde jaar of 2030. Bij realisatie na 2030 wordt het project niet meegerekend.
Werkelijke datum realisatie	Jaar waarin het project daadwerkelijk is opgeleverd
Toelichting	Nuttige informatie voor de monitoring
Referentie verantwoordingsdocument	Document waarop de geactualiseerde invoergegevens gebaseerd zijn, staat meestal op www.rijkswaterstaat.nl/luchtkwaliteit .

Invulinstructie

Bij het nalopen van de lijst door de luchtadviseur in de regio dienen *alle* regels te worden nagekeken.

Voor de meeste regels van de projectenlijst spreekt de inhoud voor zich. Onderstaand enkele relevante opmerkingen voor het nakijken en verwerken van de gegevens, opgenomen per (relevante) regel.

Aanpassing

- Indien sprake van een aanpassing in één van de voor dit project relevante regels: Ja;
- Indien geen sprake van een aanpassing in één van de voor dit project relevante regels: Nee.

Bij de beoordeling of het een relevante wijziging betreft, kan onderstaande leidraad worden gehanteerd:

Bij een (tekstuele) wijziging aangeven wat voor type wijziging het betreft:

- Correctie van een fout in de beschrijving van de fysieke projectkenmerken (geen invloed op de luchtkwaliteit);
- Een detaillering van de bestaande beschrijving van de fysieke projectkenmerken (geen invloed op de luchtkwaliteit);
- Wijziging van een project met invloed op de luchtkwaliteit (bijvoorbeeld gewijzigde fysieke kenmerken van een project, een ander realisatiejaar of een ander 1^e jaar waarin de verkeersinvloed wordt meegenomen).

Concreet vertaald naar de in de projectenlijst opgenomen regels betekent dit:

Niet relevante projectwijzigingen (wijziging wel noemen, geen effect)

Projectwijzigingen zijn niet relevant, indien de wijziging geen effect op de luchtkwaliteit heeft. Het betreft daarbij de wijzigingen in de volgende categorieën:

1. Wijziging in projectnaam;
2. Wijziging van de status van het project (bijv. in voorbereiding of besluit);
3. Wijziging in het jaar van het toonaangevend besluit.

Relevante projectwijzigingen (wijziging noemen, wel effect)

Andere categorieën van wijzigingen kunnen relevant zijn voor het effect op de luchtkwaliteit. Het betreft de categorieën:

1. Wijziging in het 1^e jaar waarin de verkeersinvloed wordt meegenomen;
2. Wijziging in het jaar van projectrealisatie;
3. Wijziging van fysieke projectkenmerken waardoor invloed wordt ondervonden.

Stand van zaken

- In voorbereiding (periode voorafgaand aan vaststelling besluit);
- Besluit (periode na ondertekening besluit tot het einde van de beroepszaak);
- Besluit onherroepelijk (periode na het onherroepelijk worden van het besluit tot volledige openstelling);
- Gerealiseerd (periode na volledige openstelling).

Opmerkingen

In deze regel dient een korte verantwoording te worden opgenomen van de doorgevoerde aanpassingen. Voorbeelden zijn:

- Nieuw project;
- Status project aangepast;
- Projectkenmerken aangepast;
- Jaar toonaangevend besluit aangepast;
- Realisatiejaar aangepast;
- Netwerkjaar aangepast;
- Werkelijk realisatiejaar toegevoegd.

1^e jaar waarin verkeersinvloed wordt meegenomen

Als vuistregel kan het geplande realisatiejaar +1 worden aangehouden en dan het eerstvolgende rekenjaar. Bijvoorbeeld:

- Projecten met een gepland realisatiejaar na 2025 worden meegenomen in 2030⁷.

Werkelijke datum realisatie

Indien de *stand van zaken* wordt aangepast naar *gerealiseerd* dient in deze kolom het daadwerkelijke jaar van realisatie te worden ingevoerd. Indien de status al op *gerealiseerd*⁸ stond, maar deze nog niet is aangevuld, dan graag alsnog invullen.

⁷ De monitoringsjaren kunnen naar behoefte worden aangepast.

⁸ De projecten met de status 'gerealiseerd' worden het komende jaar van de projectenlijst verwijderd.

Bijlage B: Spelregels actualisatie monitoringspunten

De omgevingswaarden voor NO₂ en PM₁₀ gelden overal in Nederland. Echter, op locaties die vallen onder het toepasbaarheidsbeginsel hoeft niet getoetst te worden aan die omgevingswaarden. Het gaat dan onder andere om locaties waar geen vrije toegang is voor het publiek. Daarnaast geldt dat monitoringspunten op representatieve locaties gesitueerd moeten worden. Dit betekent dat er monitoringspunten aanwezig moeten zijn op locaties waar de hoogste concentraties voorkomen waaraan de bevolking (in)direct kan worden blootgesteld gedurende een periode, die in vergelijking met de middelingstijd van de betreffende luchtkwaliteitseis, significant is. Dit laatste wordt het blootstellingscriterium genoemd.

Naast deze wettelijke eisen hanteert Rijkswaterstaat een aantal interne spelregels die gebruikt worden bij het actualiseren van de monitoringspunten. Deze spelregels zijn in deze bijlage beschreven.

1. Algemene spelregels monitoringspunten

a. De analyse van TAUW (Werkwijze ligging NSL toetspunten langs HWN) vormt de leidraad met betrekking tot het (ver)plaatsen van monitoringspunten⁹.

b. De receptorpunten (= reken- en monitoringspunten) worden aangepast op het moment dat een (nieuw) project daar aanleiding toe geeft:

- Een nieuw project dat voor het eerst verwerkt wordt in de CIMLK en dat leidt tot een andere wegligging of een bestaand project dat al verwerkt is in de CIMLK, waarvoor een nieuw ontwerp wordt aangeleverd en de wegligging wijzigt.
- De reken- en monitoringspunten worden verplaatst in de jaren waarin dit project is verwerkt.
- Langs deze trajecten wordt op elke 100 meter een monitoringspunt toegevoegd. Het monitoringspunt wordt daarbij in eerste instantie op 10 meter uit de wegrand¹⁰ geplaatst. Indien (uit een latere analyse) blijkt dat het monitoringspunt op meer dan 10 meter komt te liggen, dan wordt op 10 meter het monitoringspunt omgevormd tot rekenpunt en wordt de status van een verder weg gelegen rekenpunt gewijzigd tot monitoringspunt. Wijziging van het monitoringspunt naar een grotere afstand van de wegrand vindt alleen plaats indien sprake is van een bijna-knelpunt én op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingscriterium er op de huidige locatie van het monitoringspunt niet getoetst hoeft te worden.
- Indien (uit een latere analyse) blijkt dat het monitoringspunt verplaatst mag worden, wordt dit punt in principe niet op meer dan 50 meter van de wegrand geplaatst. In overleg met de coördinator monitoring Lucht RWS kan besloten worden een monitoringspunt op grotere afstand van de wegrand te plaatsen, indien op 50 meter uit de wegrand sprake is van een bijna-knelpunt én de verplaatsing mogelijk is op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingscriterium.
- Indien monitoringspunten verplaatst worden, worden waar mogelijk monitoringspunten die naast elkaar liggen op dezelfde wijze aangepast. Een serie monitoringspunten in weilanden wordt dus in zijn geheel verbeterd neergelegd, zodat de uniformiteit gewaarborgd wordt en er geen vreemde verspringingen ontstaan.

⁹ Voor de invoering van de Omgevingswet werd de term 'toetspunt' gebruikt voor wat in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving wordt aangeduid met de term 'monitoringspunt'.

¹⁰ Wegrand: uiterste rand van het asfalt.

c. Opmerkingen van de adviseurs lucht in de regio worden doorgenomen en indien nodig verwerkt in de relevante jaren. De opmerkingen kunnen voortkomen uit verbeterpunten die de adviseurs doorgeven voorafgaand of tijdens het actualisatieproces en uit de controle van de ligging van de receptorpunten die de adviseurs uitvoeren.

d. Voor de analyses van potentiële knelpunten wordt uitgegaan van onderstaande uitgangspunten:

- Voor NO₂ wordt een waarde van 38,0 µg/m³ gehanteerd;
- Voor PM₁₀ wordt een waarde van 30,5 µg/m³ gehanteerd.
- Monitoringspunten met een concentratie boven deze waarden worden nader geanalyseerd. Verplaatsing van het monitoringspunt naar een grotere afstand van de wegrand vindt alleen plaats, indien sprake is van een bijna-knelpunt én op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingscriterium er op de huidige locatie van het monitoringspunt niet getoetst hoeft te worden.

e. De reken- en monitoringspunten waarvoor niets wijzigt op basis van bovengenoemde aspecten a-c worden niet aangepast.

2. Monitoringspunt op perceelgrens of gevel woning na geconstateerd bijna-knelpunt

Voor PM₁₀ dient er op het uiterste punt van de locatie getoetst te worden waar een persoon daggemiddeld kan verblijven. Dat is de perceelgrens (rand van de tuin) van een woning. Voor NO₂ dient er op het uiterste punt van de locatie getoetst te worden waar een persoon jaargemiddeld kan verblijven. In principe is dit de gevel van een woning, aangezien het aannemelijk is dat tussen de gevel en de perceelgrens van een woning een persoon niet significant wordt blootgesteld op basis van de jaargemiddelde NO₂ concentratie.

Indien uit de analyses van potentiële knelpunten blijkt dat een monitoringspunt verplaatst kan worden op basis van het blootstellingscriterium, wordt een monitoringspunt in principe op de perceelgrens van een woning geplaatst, indien deze locatie zich op 50 meter of minder van de wegrand bevindt. In dit geval wordt er een rekenpunt op de gevel van de woning geplaatst. De concentratie op dit punt is in dit geval representatief voor de NO₂ concentratie, terwijl het monitoringspunten representatief is voor de PM₁₀ concentratie. Als uit de doorrekening blijkt dat er op het monitoringspunt sprake is van een bijna-knelpunt van de NO₂ concentratie, zal dit punt nader geanalyseerd worden. Hierbij kan dan gebruik worden gemaakt van de berekende concentratie op het rekenpunt op de gevel van de woning.

Bijlage C: verklarende woordenlijst

In onderstaande worden begrippen kort toegelicht.

- **Aandachtsgebieden:** gebieden met locaties waar nog overschrijdingen voor NO₂ of PM₁₀ zijn of waar de achtergrondconcentraties van NO₂ of PM₁₀ nog dusdanig zijn dat niet kan worden uitgesloten dat activiteiten of werken leiden tot een overschrijding van de omgevingswaarden voor deze stoffen. De gebieden zijn aangewezen in artikel 5.51 Bkl.
- **Bijna-knelpunt:** een locatie waar de luchtkwaliteit getoetst moet worden en waar bijna niet meer wordt voldaan aan de omgevingswaarde voor een te toetsen stof. Concreet zijn dit de monitoringspunten met een berekende NO₂ concentratie van > 38,0 µg/m³ of PM₁₀ concentratie van > 30,5 µg/m³.
- **Blootstellingscriterium:** criterium dat de omgevingswaarden worden getoetst op locaties waar de hoogste concentraties kunnen voorkomen waaraan de bevolking (on)rechtstreeks kan worden blootgesteld gedurende een periode die in vergelijking met de middelingstijd van de betreffende omgevingswaarde significant is.
- **CIMLK:** CIMLK is een instrument voor het berekenen van de luchtkwaliteit. Er is een Rekentool (RT) beschikbaar voor gebruikers om eigen berekeningen te maken. Er is een Monitoringstool (MT) beschikbaar welke een database omvat met (in- en output) gegevens van berekeningen van het afgelopen jaar en toekomstige jaren. Jaarlijks wordt met deze MT een berekening gemaakt, de gegevens worden geëxporteerd voor eigen berekeningen in de RT.
- **Emissiefactor:** factor die de uitstoot van een luchtverontreinigende stof per voertuigkilometer weergeeft.
- **GCN-kaart:** kaart met Grootschalige Concentraties Nederland. Gegevens met betrekking tot de gemiddelde concentraties op een schaalniveau van één bij één kilometer.
- **Knelpunt:** een locatie waar de luchtkwaliteit getoetst moet worden en waar niet wordt voldaan aan de omgevingswaarde voor een te toetsen stof. Concreet zijn dit de monitoringspunten met een berekende NO₂ concentratie van > 40,5 µg/m³ of PM₁₀ concentratie van > 31,6 µg/m³.
- **Luchtverontreiniging:** aanwezigheid in de buitenlucht van verontreinigende stoffen.
- **Monitoringspunt:** locatie waar de luchtkwaliteit is berekend en waar ook aan de wettelijke omgevingswaarden wordt getoetst.
- **Omgevingswaarde:** de in het Bkl vastgelegde omgevingswaarden benoemen een maximum voor de hoeveelheid vervuilende stoffen in de lucht (gedurende een bepaalde tijdsduur). Lagere overheden kunnen aanvullende omgevingswaarden vaststellen.
- **OWN:** Onderliggend WegenNet, het netwerk van wegen dat niet onder het HWN vallen, bijvoorbeeld binnenstedelijke wegen en provinciale wegen.
- **Receptor:** locaties waar de concentraties stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (als PM₁₀) worden berekend.
- **Rekenpunten:** locaties waarop de luchtkwaliteit wordt berekend en gepresenteerd, zonder dat er sprake is van een juridische toetsing.
- **Rijbaan:** een verkeersbaan bestemd voor verkeer met voertuigen. Het is een aaneengesloten gedeelte van de verharding, al dan niet ingedeeld in stroken, o.a. rijstroken en vluchtstrook.
- **Rijstrook:** door doorgetrokken of onderbroken strepen gemarkeerd gedeelte van de rijbaan van zodanige breedte dat bestuurders van motorvoertuigen op meer dan twee wielen daarvan gebruik kunnen maken.

- Rijkswegprojectenlijst: overzicht van lopende en geplande HWN-projecten die onder de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat vallen.
- Snelwegbijdrage: de bijdrage ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) van de snelweg aan de totale buitenluchtconcentratie. De snelwegbijdrage kan in onderzoeken op verschillende manieren worden gepresenteerd.
 - In CIMLK is de GCN opgenomen. De snelwegbijdrage is ook een onderdeel van de GCN.
 - CIMLK berekent de bijdrage van wegen in een groter detailniveau dan de GCN. CIMLK voorkomt dat de bijdrage van de snelweg dubbel meetelt in de eindconcentratie door de snelwegbijdrage uit de GCN te corrigeren (snelwegcorrectie). In CIMLK wordt de totale concentratie berekend door de 'achtergrondconcentratie' en de lokaal berekende snelwegbijdrage in de rekentool op te tellen. Deze totale concentratie is nauwkeuriger dan de GCN.
- SRM-1: Standaard rekenmethode 1 (binnenstedelijk).
- SRM-2: Standaard rekenmethode 2 (o.a. snelwegen en onbebouwd gebied).
- Toepasbaarheidsbeginsel: Specifieke uitgezonderde locaties voor het beoordelen van de luchtkwaliteit.
- Wegsegment: deel van een weg in lengterichting met dezelfde wegkenmerken. Een wegvak kan bestaan uit verschillende rijstroken.